

Asia Sitaatiooikeus

Hakija A

Annettu 12.3.1986

Tiivistelmä *Runon käyttäminen kokonaisuudessaan esimerkkinä suomen kieltä käsittelevässä kirjassa ylitti tekijänoikeuslain 14 §:ssä säädetyn sitaatiooikeuden rajat ja edellytti siten tekijän tai hänen oikeudenhaltijoidensa suostumuksen.*

SELOSTUS ASIASTA

A on 18.11.1985 päivätyllä kirjeellään pyytänyt opetusministeriöltä lausuntoa siitä, onko Suomen tekijänoikeuslain vastaista käyttää painetusta julkaisusta otettua runoa esimerkkinä suomen kieltä esittelevässä kirjassa, jolle anotaan julkaisuoikeutta Yhdysvalloissa.

Opetusministeriö on 4.12.1985 päivätyllä kirjeellä pyytänyt asiasta tekijänoikeusneuvoston lausunnon.

A:n lausuntopyyntöön on liitetty kappale julkaistavaksi tarkoitettusta kirjasta "Introduction to the Finnish Language". Kirjaan on otettu kokonaisuudessaan Otto Mannisen runo "Joutsenet", joka on ilmestynyt Kustannusosakeyhtiö Otavan vuonna 1929 julkaisemassa runokokoelmassa "Säkenistö". Runo on myös vapaasti käännetty kirjaan.

TEKIJÄNOIKEUSNEUVOSTON LAUSUNTO

Tekijänoikeusneuvosto on käsitellyt lausuntopyynnön ja esittää lausuntonaan seuraavan. Tekijänoikeuslain 14 §:n nojalla on julkistetusta teoksesta lupa hyvän tavan mukaisesti ottaa lainauksia tarkoituksen edellyttämässä laajuudessa. Lainauksen luvallisuutta on siis viime kädessä arvioitava sen tarkoituksen mukaan. A:n tarkoitus on runon avulla esitellä suomen kieltä ja sen soveltumista ja käyttämistä runossa. Tämä tarkoitus huomioon ottaen tekijänoikeusneuvosto katsoo, että koko runon lainaaminen kyseisessä tarkoituksessa ylittää sallitun lainausoikeuden rajat

ja edellyttää sen vuoksi tekijän tai hänen oikeudenhaltijoidensa suostumusta.

Tekijänoikeuslain 2 §:n mukaan tekijänoikeus tuottaa yksinomaisen oikeuden määrätä teoksesta valmistamalla siitä kappaleita ja saattamalla se yleisön saataviin muuttamattomana tai muutettuna. Myös teoksen käännöksen julkaiseminen kuuluu tekijän yksinoikeuden piiriin. A:n kirjaansa ottaman runon englantiin tehdyn käännöksen julkaiseminen edellyttää näin ollen oikeudenhaltijoiden suostumuksen.

Tekijänoikeusneuvosto antaa tekijänoikeuslain 55 §:n mukaan lausuntoja Suomen tekijänoikeuslain soveltamisesta. Näin ollen tekijänoikeusneuvoston lausunto perustuu ainoastaan Suomen tekijänoikeuslain säännöksiin. Tekijänoikeusneuvosto ei ota kantaa siihen, miten asiaa on arvosteltava Yhdysvalloissa voimassa olevan tekijänoikeuslainsäädännön mukaan.